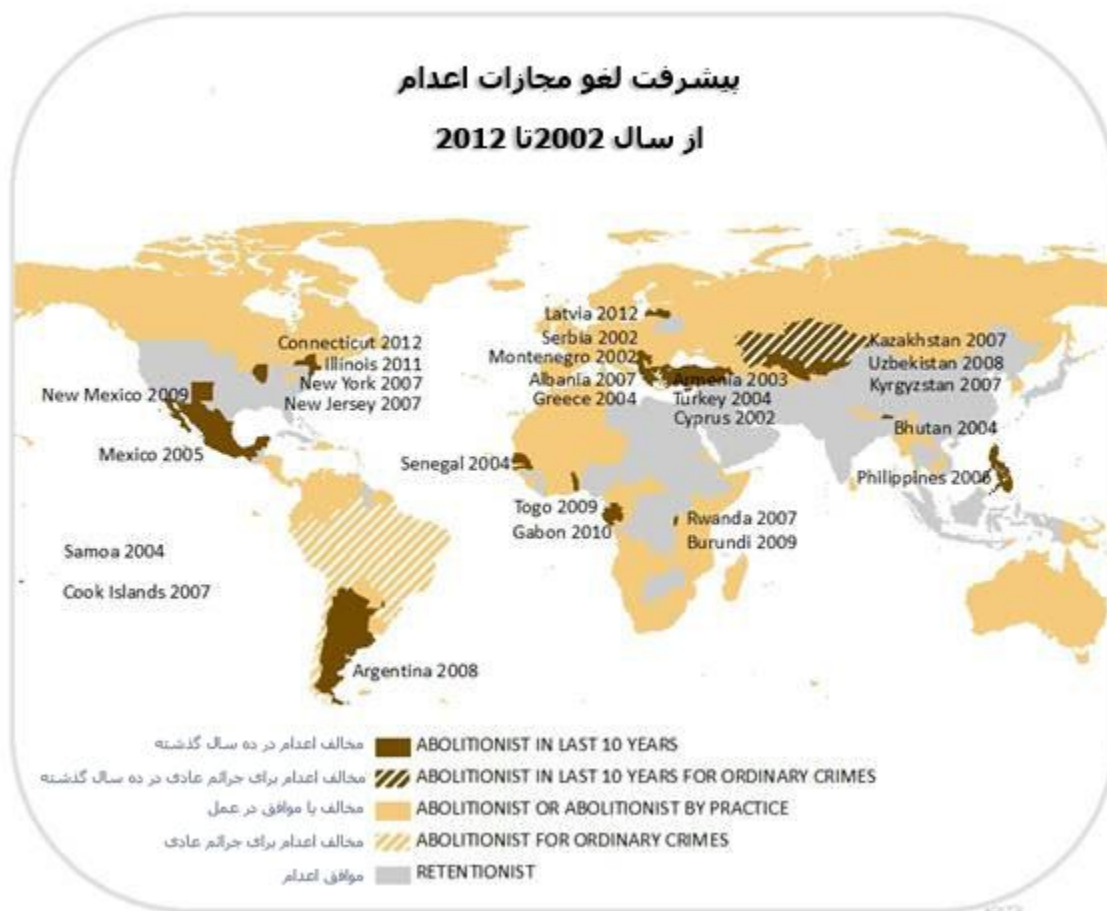

بروشور

12/10/10: دهمین روز جهانی علیه مجازات اعدام

لغو مجازات اعدام، یک دنیای بهتر بدون آن

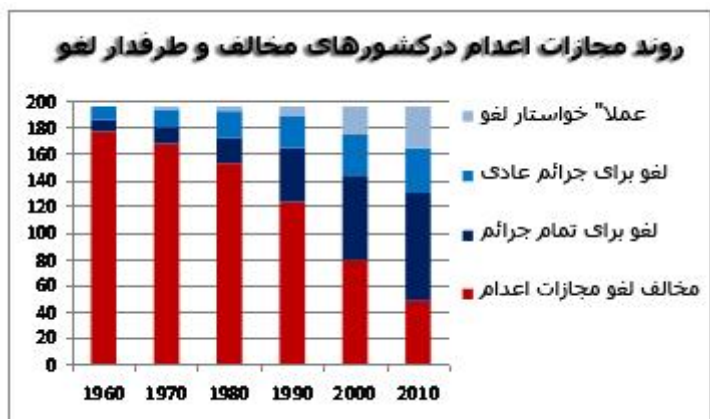
پیشرفت قابل توجهی برای پایان دادن به مجازات اعدام از 10 سال گذشته انجام شده است. حرکت جهانی جهت ریشه کنی کامل آن ادامه دارد و خیلی از کشورها که هنوز اعدام در آنها رواج دارد یا بطور موثر آن را در عمل لغو کرده اند و یا استفاده از آن را محدود به تنها جرایم خاص یا گروه خاصی از افراد کرده اند. با این حال برای پایان دادن به مجازات اعدام هنوز کارهایی باقی مانده است. روند کلی نشان میدهد که استفاده از مجازات اعدام در جهان رو به زوال است. اما کشورهایی که همچنان مجازات اعدام را به مرحله اجرا در میآورند تعدادشان هشدار دهنده است.

روند جهانی بسوی لغو مجازات اعدام: پیشرفت 10 سال گذشته

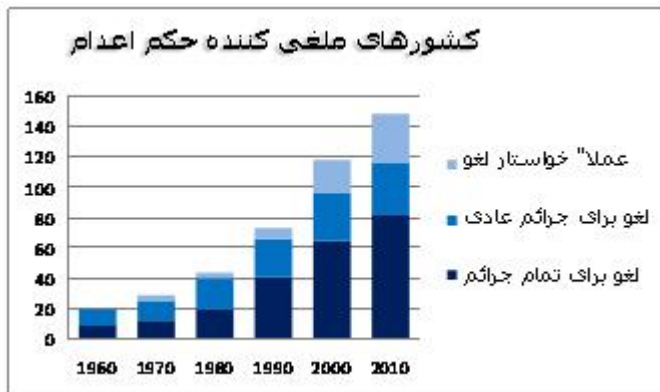
ده سال گذشته شاهد بالا رفتن تعداد زیادی از کشورهاست که رسماً مجازات اعدام را لغو و یا استفاده از آن را عملاً حذف کرده اند:

- 141 کشور طرفدار لغو مجازات اعدام در قانون و در عمل هستند
- 97 کشور قانون مجازات اعدام را برای همه جرائم لغو کرده اند
- 36 کشور اجرای مجازات اعدام را لغو کرده اند
- 8 کشور مجازات اعدام را برای جرائم عادی لغو کرده اند

(این ارقام بر اساس داده های سازمان عفو بین الملل برای 198 کشور است که شامل: تایوان، فلسطین، سودان جنوبی، کوک آیلند و نیوئه میباشند.)¹

به گفته سازمان عفو بین الملل، در سال 2011، در استفاده از مجازات، در لغو یا محدود کردن مجازات اعدام 21 کشور بعنوان کشور مستقل در مقایسه با 31 کشور در 10 سال گذشته که آمار اعدامشان ثبت شده است. حتی کشور ایالات متحده آمریکا، که یکی از بدترین خاطیان است، پیشرفت نشان داده است. قابل توجه است که بسیاری از کشورهای دیگر نیز در دهه گذشته مجازات اعدام را لغو کرده اند که شامل این کشورها هستند: آلبانی، آرژانتین، ارمنستان، بوتان، برونڈی، کوک آیلند، گابون، یونان، قرقیزستان، لتوانی، مکزیک، فیلیپین، رواندا، سانوما، سنگال، توگو، ترکیه و ازبکستان.

چندین کشور از لحاظ قانونی مجازات اعدام را لغو کرده یا حداقل آن را در عمل به پایان رسانده اند و یا با اعلام تعلیق رسمی و یا با به اجرا در نیامدن حکم اعدام، آنرا محدود کرده اند. بعنوان مثال، سیرالئون و نیجریه برای حکم اعدام مهلت قانونی اعلام کرده اند و تاجیکستان در سال 2004 مهلت قانونی هم برحکم اعدام و هم بر اجرای حکم اعدام گذاشته است. کشورهایی مثل آنتی گوا، باربودا، تیرنیداد، توباگو و الجزایر هیچ حکم اعدامی در سالهای اخیر اجرا نکرده اند، به امید آنکه این حرکت آنها نشان دهنده رفتن بسوی لغو کامل حکم اعدام باشد. در یک مثال دیگر، کشور سوئیس وضعیت خود را در شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد بعنوان "ریتنشنیست" (ضد لغو مجازات اعدام) در قانون و طرفدار لغو مجازات اعدام در عمل توصیف میکند.

تعدادی از کشورها نیز که هنوز یک مهلت قانونی برای مجازات اعدام نگرفته اند و یا هنوز آنرا لغو نکرده اند، گامهایی بسوی محدود کردن دامنه مجازات مرگ برداشته اند. قزاقستان مجازات اعدام را برای جرائم عادی لغو کرده است. به تازگی چین مجازات اعدام را برای جرائم مالی خاصی لغو کرده و بررسی اجباری تمام موارد مجازات اعدام را توسط دادگاه عالی مطرح کرده است.

¹ تعریف واژه " طرفدار لغو مجازات اعدام در عمل" در این جزوه براساس تعریف سازمان عفو بین الملل است که بیان میکند: کشورهایی که مجازات اعدام را برای جرائم عادی مانند قتل صادر میکنند اما در عمل مجری اعدام نیستند، هیچکس را در ده سال گذشته اعدام نکرده اند و اعتقاد بر این است که روشی را برگزیده اند و یا حکمی را اعمال میدارند که حکم اعدام را اجرا نکنند. این لیست همچنین شامل کشورهایی میشود که تعهد بین المللی داده اند که از حکم اعدام استفاده نکنند. نام کشورهایی که موافق و مخالف لغو مجازات اعدام هستند و در فهرست سازمان عفو بین الملل اسامی آنها ذکر شده است، در وبسایت زیر میتوانید مشاهده کنید: آخرین بازدید، 5 ژوئن 2012 <http://www.amnesty.org/en/deathpenalty/abolitionist-and-retentionist-countries>

دادگاه عالی بمبئی در هند، مجازات مرگ اجباری برای مواد مخدر را در ماه ژوئیه 2011 باطل کرد. همچنین تایوان، تعدادی از جرائم مجازات اعدام را در سال 2011 کاهش داد.

در طول دهه گذشته، چندین کشور مخالف لغو قانون مجازات اعدام، بسیاری از معاهده‌های جهانی، بین المللی را در مورد درخواست خود از مجازات اعدام حذف کرده اند که مجازات برای گروه خاصی از افراد حذف گردد. برای مثال:

- **افراد مبتلا به معلولیت فکری:** در سال 2003 دیوان عالی ایالات متحده اعدام افراد دارای معلولیت ذهنی را ممنوع اعلام کرد
- **افرادی که از بیماری روانی رنج میبرند:** تایلند، مجازات اعدام را برای افرادی که از اختلالات روانی رنج میبرند متوقف کرد
- **نوجوانان:** در حالی که چند کشور، از جمله عربستان سعودی، سودان و یمن مجرمین نوجوان را به مرگ محکوم کردند، ایران تنها کشوری بود که در سال 2010 و 2011 همچنان به اعدام افراد زیر 18 سال سن در زمان وقوع جرم ادامه داد. در یک حرکت امیدوارکننده، در ماه مه سال 2011، سودان توصیه های حقوق بشر سازمان ملل متحد را پذیرفت که حکم اعدام را در مورد مجرمین نوجوان اعمال نخواهد کرد.
- **زنان باردار:** در سال 2003، اوگاندا اعلام کرد که حکم اعدام در مورد یک زن باردار نمیتواند اعمال شود و در عوض وی به زندان ابد محکوم خواهد شد

10 دلیل برای پایان دادن به مجازات اعدام:

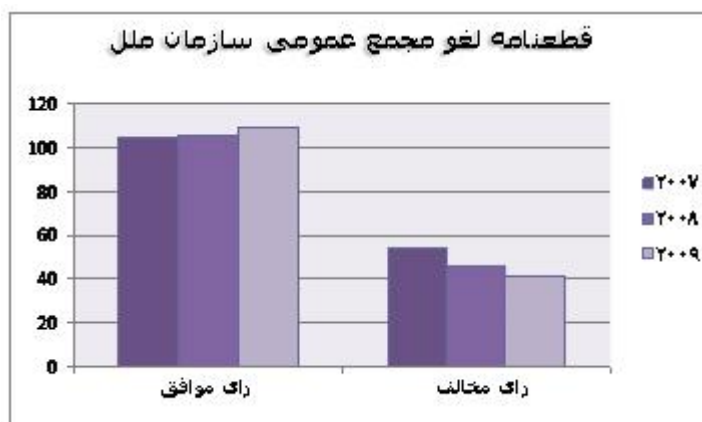
1. **هیچ دولتی نباید این قدرت را داشته باشد که زندگی یک شهروند را از وی بگیرد**
2. **برگشت ناپذیر است (قانون عطف بامسابق نمیشود):** هیچ سیستم قضائی از خطاهای قضائی امن نیست و مردم بیگناه احتمال دارد به اعدام محکوم شوند
3. **باعث امنیت در جامعه نمیشود:** هرگز نشان داده نشده است که مجازات اعدام از مجازاتهای دیگر موثرتر است
4. **ناعادلانه است:** مجازات اعدام تبعیض آمیز است و اغلب بصورت نامتناسبی در برابر فقرا، بیماران روانی و کسانی که از اقلیتهای نژادی و قومی هستند استفاده میشود و در بعضی از نقاط در جهان بدلیل تبعیض گرایش جنسی یا مذهبی
5. **همه اعضای خانواده قربانیان در یک قتل خواستار مجازات اعدام نیستند:** تعداد زیادی (که شمارشان در حال رشد است) از خانواده های قربانیان در سراسر جهان مجازات اعدام را رد میکنند و مخالف آن هستند. آنها میگویند که با این کار عضو خانواده شان بر نمیگردد و یا بدین طریق از وی تجلیل نمیشود، درد قتل را التیام نمیبخشد و ناقض اعتقادات اخلاقی و مذهبی آنها میباشد.
6. **درد و رنج بیشتری بوجود می آورد:** مجازات اعدام باعث تحمیل درد شدیدی بر خانواده کسانی میشود که محکوم به مرگ هستند و باعث رنج و عذاب خانواده آنان میشود
7. **غیر انسانی، ظالمانه و اهانت آمیز است:** شرایط وحشتناک در انتظار مرگ، باعث رنج شدید روحی میشود و مانند اعلام یک حمله فیزیکی و روانی است که بر شخص اعمال میگردد
8. **بنحو شدیدی ناقض استانداردهای بین المللی است:** اصول اعلامیه حقوق بشر مصوب 1948 را نقض میکند، که میگوید هر کس حق زندگی دارد و هیچکس را نمیتوان تحت شکنجه یا رفتاری ظالمانه، غیر انسانی، توهین آمیز و یا مجازات قرار داد. همچنین در تضاد با روند جهانی است که توسط سه رای در فراخوانی مجمع عمومی سازمان ملل متحد برای ایجاد مهلت قانونی جهت استفاده از مجازات اعدام برای لغو آن منعکس شده است. (قطعنامه 206/65، 168/56، 149/62، مصوب در سالهای 2007، 2008 و 2010)
9. **کارآمد نیست:** پول و وقت از دیگر اقدامات اجرائی و کار آمد قانون معطوف میگردد
10. **امکان بازپروری مجرم از میان میرود**

تحولات حقوقی بین المللی اخیر:

سازمان ملل متحد همچنان به تلاش خود برای تشویق و ترغیب کشورها برای لغو استفاده از مجازات اعدام ادامه داده و توسط دبیر کل و آئین های ویژه شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد از آنها مهلت قانونی و محدود کردن مجازات اعدام درخواست کرده است. علاوه بر این، در سال 2007، 2008، و 2010 مجمع عمومی سازمان ملل متحد سه قطعنامه را بتصویب رساند که به موجب آنها از کشورهای عضو سازمان ملل ایجاد یک مهلت قانونی برای لغو اجرای همه احکام اعدام درخواست شده است. این سه قطعنامه عبارتند از:

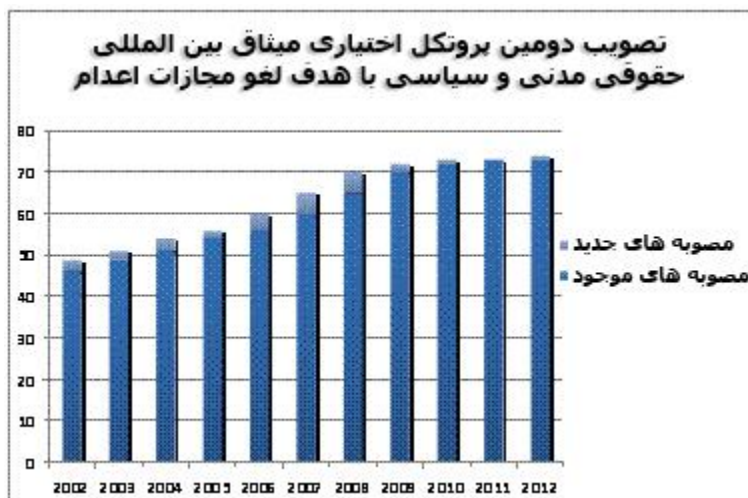
- محدود کردن مجازات تعدادی از جرائم
- انتشار اطلاعات مربوط به آن
- احترام به استانداردهای بین المللی که

حمایت از حقوق افراد مواجه با مجازات اعدام را تضمین میکند و یا چنانچه حکم اعدام یکبار لغو شد دوباره این حکم صادر نگردد

ائتلاف جهانی خود، مبارزات انتخاباتی را برای حمایت از این قطعنامه‌ها در سال 2012 رهبری میکند. برای اطلاعات بیشتر به این وب سایت رجوع کنید: <http://www.worldcoalition.org/moratorium.html>

پشتیبانی از این قطعنامه توسط کشورهای عضو سازمان ملل هر سال افزایش یافته است و همچنین تعداد کسانی که دومین پروتکل میثاق بین المللی حقوقی مدنی و سیاسی را با هدف لغو مجازات اعدام امضا میکنند افزایش یافته است. تا به امروز 74 کشور عضو این پروتکل همراه با مغولستان، برزیل، آرژانتین، سن مارینو و ترکیه در دهه گذشته به این پروتکل پیوسته اند. ائتلاف جهانی، مبارزات انتخاباتی را برای ترویج دومین پروتکل اختیاری رهبری میکند. کشورهایی که برای تصویب مبارزات انتخاباتی سال 2012 در نظر گرفته شده اند عبارتند از: جمهوری دومینیکن، لتونی، بنین، مغولستان،

بولیوی، لهستان، آنگولا، ارمنستان، بروندي و السالوادور. برای اطلاعات بیشتر به وبسایت ذیل مراجعه کنید: <http://www.worldcoalition.org/protocol.html>

تمرکز به جلو: چالشهای پیش رو در 10 سال آینده

با وجود پیشرفت جهانی، کار زیادی باقی مانده تا تعداد کشورهای هائی که حکم اعدام را لغو میکنند افزایش یابد و بتوانند تلاش ها را برای بازگرداندن مجازات اعدام متوقف کنند و یا اینکه مطمئن شوند که تمام رویه های حفاظتی در همه موارد حکم اعدام اجرا میشود و تمام اطلاعات مربوط به آن در دسترس عموم قرار میگیرد. در حالیکه محدودیت قابل وصف مجازات اعدام در دهه گذشته افزایش یافته است، برخی از کشورها زمینه آنرا گسترش داده اند و یا اقدام به گسترش آن نموده اند که حوزه آن شامل موارد زیر میباشد:

- **مواد مخدر:** 32 کشور یا سرزمین هنوز برای جرائم مواد مخدر مجازات اعدام را اعمال می کنند
- **همجنسگرایی:** برخی از کشورها از جمله لیبی و اوگاندا، تلاشهایی را جهت اجرای مجازات مرگ بر علیه اعمال همجنس گرایی برآه انداخته اند
- **تروریسم:** برخی از کشورها در حال تصویب و یا اصلاح قوانینی بر ضد جرائم تروریستی و یا در برابر کسانی که از اقدامات تروریستی حمایت میکنند میباشند. بسیاری از این جنایات گسترده هستند و بطور الزامی نیاز به یک حکم سنگین و یا بسیار شدید ندارند که برای مجازات اعدام واجد شرایط باشند. سوریه، مجازات مرگ را برای تروریستهای مسلح در دسامبر 2011 اعمال کرد. بنگلادش، هند و نیجریه نیز دامنه قوانین مجازات اعدام را گسترش دادند. از جمله اقدامات تروریستی جزء جرائمی است که مجازات مرگ برای آن اعمال میگردد. پنج نفر از زندانیان گوانتانامو که مظنون به دست داشتن در توطئه 11 سپتامبر هستند، میتوانند در آمریکا با حکم اعدام مواجه شوند.

برخی از کشورها استفاده از مجازات اعدام را از سر گرفته اند. افغانستان، تایوان، گینه استوایی، امارات متحده عربی و ژاپن پس از یک وقفه، اعدام را با اینکه در تضاد با روند لغو جهانی این حکم است، دوباره از سر گرفته اند. در نهایت، کشورهای هائی مانند چین و ایران برخلاف مفاهیم اساسی که چنین اطلاعاتی باید در دسترس عموم قرار بگیرند، همچنان به اجرای احکام اعدام بطور مخفیانه ادامه میدهند.

تلاشی فراتر در زمینه ازمیان بردن مجازات اعدام

در مقیاس جهانی، تلاش فراتری برای ساخت اساس و پایه لغو مجازات اعدام باید انجام شود. این اهداف از این قرارند:

- **ترویج قوانین داخلی لغو مجازات اعدام**
- **افزایش درصد تصویب دومین پروتکل اختیاری میثاق بین المللی حقوقی-مدنی و سیاسی با هدف لغو مجازات اعدام:** آمریکا، اکثر کشورهای آفریقائی و آسیائی و بسیاری از کشورهای کارائیب هنوز این پروتکل را امضا نکرده اند. پذیرش و تعهد آنها به پروتکل نیز یک بنیان قوی برای لغو آن در سطح کشوری ایجاد میکند.
- **پشتیبانی از استانداردهای بین المللی که خواستار لغو و یا استفاده محدود از مجازات اعدام هستند:** تلاشهای بیشتری باید در زمینه پذیرش، امضا معاهدات منطقه ای در آفریقا، آمریکا و اروپا علیه مجازات اعدام انجام پذیرد.
- **حمایت از تصویب قطعنامه مجمع عمومی سازمان ملل متحد در سال 2012 یک مهلت قانونی در استفاده از مجازات اعدام:** در ماه دسامبر سال 2012، مجمع عمومی سازمان ملل متحد، به چهارمین قطعنامه در مورد لغو استفاده از مجازات اعدام رای خواهد داد. افزایش حمایت کشورهای عضو سازمان ملل، تاثیر بیشتری بر روند جهانی بسوی لغو قانون مجازات اعدام خواهد داشت.

10 مورد که برای پایان دادن به مجازات اعدام میتواند انجام دهید:

1. اهدا کمک و اعانه به ائتلاف جهانی جهت مبارزه با مجازات اعدام
2. سازماندهی بحثهای عمومی و نمایش فیلم با تیرنه‌شده‌ها، خانواده های قربانیان قتل و کارشناسان بمنظور بالا بردن آگاهی نسبت به واقعیت مجازات مرگ
3. تدارک یک نمایشگاه هنری (عکس، نقاشی، پوستر) و یا یک بازی تئاتر. از نمایشنامه مرد مرده متحرک گرفته تا داستانهای ویکتور هوگو
4. سازماندهی یک تظاهرات، تحصن، گردهمایی و یا یک نمایش عمومی
5. عضو شدن در همایشهایی که در سراسر جهان برای لغو مجازات زندان تشکیل میشود
6. به دوستان و بستگان خود در زمینه لغو حکم اعدام آموزش دهید
7. نوشتن نامه برای یک زندانی محکوم به اعدام
8. پیوستن به یک سازمان طرفدار لغو مجازات اعدام
9. بسیج رسانه ها بمنظور بالا بردن آگاهی در مورد موضوع مجازات اعدام
10. شرکت در همایش "شهرها علیه مجازات اعدام/شهرها برای زندگی" که در تاریخ 30 نوامبر 2012 برگزار میگردد

برای کسب اطلاعات بیشتر:

در مورد روز جهانی مبارزه علیه مجازات اعدام به وبسایت ائتلاف جهانی علیه اعدام مراجعه کنید:
www.worldcoalition.org/worldday که شامل موارد ذیل میگردد:

- پوستر روز جهانی سال 2012
- بسته حاوی اطلاعات مربوط به بسیج
- جزوه های دقیق در مورد مجازات اعدام از سراسر جهان
- گزارش روز جهانی سال 2011 که شامل صدها نمونه از ابتکارات میباشد
- راهنمای آموزشی

روز جهانی مبارزه علیه مجازات مرگ در سال 2003 توسط ائتلاف جهانی برای کمک به تجمع فعالان در سراسر جهان و برای مخالفت با اعدام و متحد شدن برای پشتیبانی از مبارزه جهانی لغو مجازات اعدام تشکیل شد.
ائتلاف جهانی علیه اعدام تشکلی است بالغ بر بیش از 130 سازمان غیر دولتی، اتحادیه وکلا، مقامات محلی و اتحادیه ها. هدف سازمان ائتلاف جهانی تقویت بُعد بین المللی مبارزه علیه مجازات مرگ و هدف نهایی آن تحقق لغو قانون مجازات اعدام در سراسر دنیا است. ائتلاف جهانی گاه به فعالیتهای بعضی از اعضای خود که بصورت منزوی و محلی فعالیت میکنند بعد جهانی می بخشد. تشکل ائتلاف جهانی در حالیکه مدام استقلال اعضای خود را در نظر دارد و به آن ارج مینهد، مکمل ابتکاراتشان نیز هست.